Januš Golec:

»Ne oblači novih hlač!«

Prav imovit ter čislan vinski trgovec me je povabil, naj se peljem z njim v Svečino vina nakupovat.

Bilo je pasje mrzlo jutro, ko sva se odpravljala na pot ter zavijala v kožuhe in odeje. Lepega črnega konja je zaprezal trgovčev kletar, ki je že bil precej v letih, a srčno dobrega obraza. Pred odhodom nas je ogledala vse tri žena kletarjeva, se podprla samozavestno v bok in rekla možu, ki je stopal na kozla:

»Ded, jaz sem Ti rekla, ne oblači novih hlač!«

Posvarjeni jo je ošvignil s pogledom ter besedo:

»Ne vidiš, da vozim dva gospoda in ne morem z njima v oguljenih hlačah.«

Že smo drdrali z dvorišča na cesto, ko nam je priletel v hrbet iz ženskih ust glasno resen opomin:

»Ded, jaz Ti rečem še enkrat, ne oblači novih hlač!«

»Nobeden od naju se ni zmenil za baburino sitnost, le kletar si je lajšal vest s pojasnilom:

»Kaj neki vidi danes babnica v teh novih cajgastih hlačah, da jo tako bodejo v oči?«

Midva sva se smejala ter zbijala šale, češ, nove cajgaste hlače bi bile bolj za ženko nego za njega voznika, ki je sicer sedel prav moško na kozlu.

Vožnja v ledeno zimskem jutru po cesti proti Svečini je bila lepa ter hitra, ker je brzel z nami brzi konj, ki je nosil glavo po koncu, kakor bi tekel z generali. Jaz sem hvalil vitko postavo ter brezhibni tek živali; trgovec je kimal in mi zaupal, da bo prodal konja pri prvi priliki, ker se opasno boji vlaka. Vse mogoče je že poskušal, da bi ga navadil na ropot ter puh lokomotive, a vse te vežbe so bile zaman. On rabi mirno ter ne plašljivo žival, s katero mora tolikokrat na kolodvor in mimo železniškega tira. Po njegovem mnenju bi spadal konj kam na deželo in to v roke imovitejšemu graščaku.

V Svečini smo dobro ter veliko kupili, bili pogoščeni z vso gostoljubnostjo, le zeblo nas je v hladnih kleteh. Opravka je bilo skoro do večera in stari kletar je skrbno pazil na konja ter voz. Ko smo se odpravljali na povratek, je zeblo do šklepetanja voznika, kljub temu, da je tičal v novih hlačah. Povabila sva ga na sredino med naju, ki sva se ogrinjala v kožuhovino in tako bi naj bilo toplo vsem trem. Res se ogrel kletar in vajeti sem držal nekaj časa jaz, pa zopet trgovec. Govorili smo malo, ker nam je zapiral sapo oster veter in si je želel vsak izmed nas, da bi bil šimpreje v toplo zakurjeni sobi.

Brez vsake najmanjše nezgode smo privozili na hrib v Lajteršbergu in se spustili navzdol. Ko smo bili že na ravni cesti ter se približali železniškemu tiru, nam je prisvetila izza ovinka tovorna lokomotiva. Ker se vspenja ravno tamkaj proga, je puhal stroj s polno paro in iskre so frčale iz dimnika na vse strani. Ko je čul konj puhanje ter videl kolobarje in vence isker, je nategnil obe ušesi, zacepetnil z nogami in po bliskovo je obrnil voz in v galopu naprej proti lajteršberškem hribu.

Oba s trgovcem sva ohranila samozavest ter hladno kri, le nesrečni ter plašljivi kletar je kriknil:

»Jezus, Marija!« in že je skočil iz najine sredine z voza na trdo cesto.

Konj je divjal do podbrega. Ko ni čul za seboj nobenega ropota več, je postal in se pustil pokorno okreniti nazaj.

Kmalu sva bila pri kletarju, ki se je pobiral od silnega padca. Po obrazu je bil krvav in nove cajgaste hlače je imel prebite in raztrgane na obeh kolenih. Dvignila sva ga in se je še postavil na noge, a ko je otipal raztrgane hlače, se mu je izvil vzdih:

»Saj pravim, baba je rekla zjutraj, ne oblači novih hlač!«

Prav nič se ni zmenil za okrvavljeno glavo, ki je puščala kri na več mestih, njegovo žalovanje se je osredotočilo v razpoke ter luknje še pred kratkim novih in celih cajgastih hlač.

Posadila sva ga med oba na voz, ga izpraševala, ako ga kje boli v glavi, na vsa vprašanja sva dobila odgovor:

»Saj je rekla baba: ded, ne oblači mi novih hlač. Baba je znala, kaj bo in kaj šele bo doma!«

Prepričana sva bila, da so poškodbe na glavi le praske, ker sicer bi bil stari tožil o bolečinah v razbiti glavi, in ne o hlačnih luknjah na obeh kolenih. V pomirjenje mu je obljubil dobrodušni trgovec, da mu bo kupil iz svojega nove štofaste hlače, da bo imel mir pred ženo.

Drugič smo se oddaljili od železniškega tira brez nesreče, a voznik se je držal kljub obljubi o štofastih hlačah razbitih kolen in ponavljal jutranje svarilo in opomin svoje skrbne in preroško navdahnjene žeňe.

Spregla sva sama, kletar je odkrevsal sam v svoje stanovanje. Kako je zaupal ženi žalostno usodo še zjutraj novih hlač, ne vem.

Drugo jutro se je oglasil pri meni v pisarni trgovec in mi sporočil, da je njegov kletar umrl še ono noč in to radi pretresa možganov in notranjega krvavljenja v glavi.

V nezavesti in cele ure pred izdihom je ponavljal v raztrganih besedah ter dolgih presledkih:

»Ba — ba — je — rekla, — ne — obla — či — novih hlač!«

Čudno, a resnično, temu ponesrečencu je bilo do zadnjega več za raztrgane cajgaste hlače, nego za smrtnonevarne poškodbe na možganih in za — življenje!

Pri odhodu mi je zaupal trgovec, da odslej verjame tudi on, da je v starejših ženskah res nekaj preroškega in njihovi opomini ter svarila niso za prezirljivi posmeh!

Katoliški mučeniki v Mehiki.

Vsi, ki smo videli ter doživeli medvojne grozote ter se razveselili sklepa miru, smo bili prepričani, da se bo človeštvo spametovalo in se mu bo zagnusilo prelivanje nedolžne človeške krvi. Kako bridko smo se varali v tej nadi že koj prva leta po prevratu! Vedno in vedno se najdejo hijene v človeški podobi, katerim so nasilstva in morije nekako v vsakdanjo zabavo.

Krvavi in smrtni zločini od strani vladajočih oseb se ponavljajo v zadnjem času v Rusiji, a ta grozodejstva so v primeri z mukami, katere morajo trpeti katoličani v Mehiki, le kapljica v morju gorja, v katerem plavajo ter ginejo mehikanski katoličani. Predsednik Mehike Calles si je nadjal nekako življensko nalogo, da uniči s preganjanjem, z uničevanjem imetja, s trpinčenjem ter z najkrutejšimi usmrtitvami katoliški življenj. Vladar Mehike je počel s pomočjo vojaštva v zadnjem času nad neustrašenimi katoličani taka grozodejstva, da se človeku ježijo lasje, ko jih čita kot resnična ter uradno potrjena. Podobno kakor rimski cesarji divjajo mehikanski brezverci ter vladinovci nad nedolžnimi katoličani, katere lahko trpinči in pobija vsakdo brez poklica na odgovor.

Da so naše trditve resnične, hočemo navesti nekaj vzgledov, iz katerih bo naš slovenski kmet uvidel, kako poživini človek, ako se ga je polastilo sovraštvo do Boga in cerkve.

Mučeniki med duhovniki.

Ako se začne preganjanje katoliške cerkve od strani vlade, so naperjeni napadi predvsem napram duhovščini. Naši javnosti je znano, koliko so že prestali doslej mehikanski škofje in navadni duhovniki, v naslednjem hočemo navesti le najnovejše duhovniške mučeniške vzglede:

V Zacatecasu je duhovnik Carrea nekega dne nesel bolniku sv. popotnico. Vkljub vsej previdnosti ga je pri tem presenetil oddelek vojakov. Zasmehovali so ga ter mu hoteli odvzeti sv. zakrament, da ga onečastijo. »Morete me umoriti«, je zaklical duhovnik, »toda nikdar ne bom trpel takega božjega ropa!« Pri teh besedah hitro skoči nekaj korakov nazaj ter zavžije sv. hostijo. Besni vojaki planejo na duhovnika ter ga med surovim postopanjem peljejo k poveljniku. »Najprvo«, pravi poveljnik, »spovejte te upornike, ki jih tukaj vidite in ki bodo sedaj ustreljeni, potem bomo z Vami dalje govorili!« Duhovnik stori, kakor mu je bilo rečeno ter je tolažil in bodril ujete katoličane. Komaj so se ujetniki izpovedali, se obrne poveljnik k duhovniku: »Na licu mesta mi povejte, kaj so Vam ti ljudje povedali!« — »Nikdar!« odvrne ogorčeno duhovnik. — »Kako? Nikdar?« zavpije poveljnik. »Na licu mesta Vas dam ustreliti!« — »Storite to! Noben duhovnik ne bo prekršil spovedne tajnosti. Pripravljen sem umreti!« Ves besen da poveljnik ustreliti junaškega duhovnika.

Pri nekem pogrebu so mrliča pozno zvečer prinesli na pokopališče, tako je bilo nemogoče pokopati ga istega večera. Pri mrliču je ostal za stražo njegov sorodnik. Nenadoma ga ponoči prestraši streljanje. Drugo jutro vpraša grobarja, kaj je streljanje pomenilo. Grobar mu odgovori: »Pridite in poglejte! Toda molčite, če Vam je življenje ljubo!« In pokazal mu je več duhovnikov, ki so bili ponoči ustreljeni ter dostavil, da se druge noči dogaja isto.

V Guadalajari je bil duhovnik Saba Reyes polit z bencinom in živ sežgan.

Nad čisto nedolžno katoliško deco se upajo.

Čitali smo, kako se je preganjalo ter morilo v vseh časih katoliške duhovnike, odrasle vernike, a le v prvih časih krščanstva in v dobi turških navalov se je morilo nedolžne otroke, sicer nam zgodovina o tem ne zna poročati. Kar se je dogajalo v dobi rimskih cesarskih trinogov in turških sultanov, to nam potrjujejo poročila iz Mehike v današnjih časih, kjer ni beležiti med mučeniki samo škofe, duhovnike, odrasle, ampak tudi otroke. Najnovejši grozni vzgledi naj govorijo:

Ko so zasedli mesto Arandas, so vojaki ujeli dečka 13 let, ki ni mogel več ubežati. Začudeni radi njegove mirnosti in drznosti, so ga pozvali, naj gre ž njimi, da mu bodo že pomagali naprej. Deček pa zgrabi svoj rožni venec in svoj križec, ki ga je nosil na prsih ter ponosno odgovori: »Vi se bojujete za enega človeka, jaz pa se bojujem za Boga. Naj živi Kristus, Kralj!« Komaj je izustil te besede, se je mali junak zgrudil na zemljo, prelikrnjan od krogel.

V Parrasu so prijeli pet članov »Asociacion Catolica de la Juventud Mexicana« (Zveza katoliške mladine), češ, ker so baje zgrabili za orožje za katoliško stvar. Ko so jih peljali na pokopališče, je eden vojakov opazil, da je med ujetniki deček komaj 15 let. Vojak ga je iz usmiljenja hotel rešiti ter ga je z naročilom poslal v mesto, da mu da tako priliko za beg. Kako se začudi vojak, ko zagleda, da se je deček tik pred usmrtitvijo drugih vrnil ter postavil v vrsto poleg svojih tovarišev. Začuden ga vpraša vojak: »Ali nisi opazil, da sem te poslal v mesto, da te rešim?« — »Seveda«, odvrne mladi junak, »toda če morajo umreti moji tovariši, ker so katoličani, potem sem jaz ravno toliko kriv kot so oni. Hočem ž njimi deliti isto usodo.« Tako je umrlo pet mladih mučencev.

Mladi Manuel Bonillas iz ugledne rodbine, ki je kot pravi apostol deloval, da organizira krožke katehistov, je bil v Toluci prijet na veliki petek okrog poldne. Ko so Callisti bogoskrunsko zasramovali prizor na Kalvariji, so privezali mladeniča za roke in noge na križ. Proti 3. uri so ga na križu ustrelili.

Ogenj in meč nad odraslimi katoličani.

Vseh dosedanjih mučeniških žrtev med odraslimi katoličani v Mehiki bi bilo nemogoče našteti. Po bogzna kolikih usmrtitvah se je lotil predsednik Calles uničevanja imetja katoličanov. Uradna poročila potrjujejo, da je bilo v najnovejšem času v mehikanski državi Jalisco tekom 14 dni 3000 mož ter žen z deco vred pognanih iz svojih domov. Ti se potikajo sedaj okrog brez strehe, hrane ter varstva. Sam Bog ve, kaliko jih je pa pokopanih pod razvalinami svojih bivališč! Vasi ter mesta omenjene države Jalisco so od vojaštva razstreljena ter požgana in najbolj rodovitna polja opustošena popolnoma. Kar se je doigravalo zadnji čas v pokrajini Jalisco nad katoličani, presega zverstva, katera sta zagrešila nad prvimi kristjani najhujša rimska trinoga cesarja: Nero in Dioklecijan.

— — —

Slovenski katoličani, dobro si zapomnite, da o grozodejstvih nad katoliškim življem v Mehiki doslej ni obelodanilo niti besedice ne dr. Žerjavovo časopisje, ne Puceljev-Radičev »Kmetski list« in seve tudi ne socijaldemokratska glasila. Kdor molči, soglaša!

nepoznam nikake utrujenosti ker vedno nosim Palma pete!

TOVARNA STROJEV IN LIVARNA ŽELEZA
J. PFEIFER ml., Hoče pri Mariboru

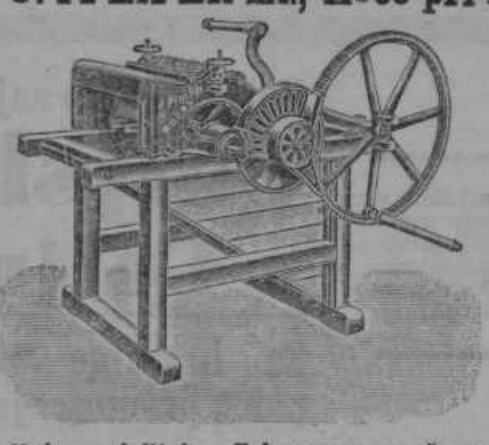

Izdeluje mlatilnice za roko, vitelj in motorno moč, vitelj za 1 in 2 konja, vejalnice, slamoreznice, sadne mline, brane za travnike, reporeznice, koruzolušnice, itd. — Popravlo vseh strojev in motorjev, vse litvine iz železa in kovine. 773

Kot specialiteto: Zel. opremo za žage venec janerce, cirkular žage, transmisije mline in vodne turbine.

Cene nizke, solidna postrežba

Naznanilo!

Cenj. odjemalcem vljudno naznanjam, da je dospela večja množina lepega volnenega sukna, za ženske in moške obleke.

V zalogi vse v manufakturo spadajoče potrebščine ter velika zaloga gotovih moških in deških oblek, gumi plaščev, športnih jopičev in usnjatih sukenj.

Za obilen obisk se priporoča

IVAN MASTNAK
Celje, Kralja Petra c. 15.

785

Cene nizke, solidna postrežba!

Ako bolehate na krvi, želodcu pljučah, jetrah, mehurju itd. poskusite se zdraviti z španskim zeliščnim čajem kateri je sestavljen iz okoli 40 raznih planinskih zelišč po Dr. I KÖNIG. Kuha se brez alkohola in brez sladkorja. Naročite takoj 4 zavitke tega zdravilnega čaja za 20 Din pri razpošiljatelju

807 **JOS. UREK, Marija Snežna.**

Naložite denarje pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica štev. 4

poleg davkarije (poprej pri „Belem volu"), kjer je najbolj varno naložen in najugodneje obrestuje

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama

Posojila po najnižji obrestni meri

58